

Comité Westelijke grachtengordel e.o.
Werkgroep Behoud Beeldbepalende Bomen (BBB)
info@westelijkegrachtengordel.nl

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam
Per E-MAIL

Amsterdam, 4 april 2022

Betreft: **Ingebrekestelling** inzake niet toepassing van de gemeentelijke handhavingsregels bij de herinrichting van de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord

Dames en heren,

Namens de omwonenden en ondernemers van de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord stelt het bestuur van het Comité Westelijke Grachtengordel e.o. de gemeente Amsterdam in gebreke voor het niet nakomen van de gemeentelijke handhavingsregels.

Het Comité Westelijke Grachtengordel e.o. is een informele vereniging van bewoners in het gebied, waaronder de Nieuwe Zijds voorburgwal valt. De doelstelling is het woon- en leefmilieu te bewaken en in brede zin te bevorderen, bevordering van de balans in het gebruik en de kwaliteit van de openbare ruimte, veiligheid, sociale samenhang en participatie, en milieu.

De Werkgroep Behoud Beeldbepalende Bomen van het Comité Westelijke Grachtengordel e.o. spant zich in voor het behoud van belangrijke bomen. Deze bomen worden op verschillende plekken bedreigd met kap, onder meer door vernieuwing van kades of herinrichting van straten.

Wij schreven reeds in een zienswijze dd 19 oktober 2021 onze bedenkingen en bij de informatiebijeenkomsten hebben wij gemerkt, dat er geen enkele ruimte was vanuit de Gemeente voor een bijstelling van de plannen.

Wij stellen u in gebreke ten aanzien van het niet nakoming van het volgende:

1. Herstel van met Beschermd Stadsgezicht, historische opbouw van de Nieuwe Zijds Voorburgwal en bufferzone Wereld Erfgoed (UNESCO World Heritage) na aantasting van het Beschermd Stadsgezicht:

Het herinrichtingsplan wijkt af van de historische aanzicht van de Nieuwe Zijds Voorburgwal. De Nieuwe Zijds Voorburgwal valt onder **Beschermd Stadsgezicht** en binnen de **buffer** van het gebied, dat op de lijst van **Wereld Erfgoed** (UNESCO World Heritage) staat. Met de huidige herontwerpplannen voor dit gebied, wordt de historische structuur aangetast. Op de Nieuwe Zijds Voorburgwal, als gedempte gracht, dienen de twee bestaande bomenrijen langs het trottoir (die immers de oorspronkelijke gracht volgen) aan weerszijden teruggebracht te worden, om de historische structuur van de gracht te herstellen.

2. Handelen in strijd met en het compenseren van schade aan het klimaatadaptatie akkoord:

Het kappen van zoveel gezonde, levensvatbare bomen **is in strijd is met het Klimaatadaptatie Akkoord**, dat het College heeft ondertekend. Immers de Gemeente heeft de plicht te verduurzamen en een groene stad te creëren voor haar bewoners.

Bomen zijn van aanzienlijk belang voor de luchtkwaliteit en de leefbaarheid voor de bewoners van de binnenstad. Het kappen van 38 bomen (plantjaar 1960/85) en het verplanten van 10 bomen druist in tegen het Klimaatadaptatie Akkoord, omdat er geen herplant van gelijkwaardige bomen plaats kan vinden en daarmee de leefbaarheid wordt aangetast.

Bomen zorgen voor CO2 opslag, afvang van fijnstof, frisse lucht, wateropvang, koelte en voorkoming van hittestress. In de binnenstad is het met mooi weer 8-10 graden hoger dan in omliggende stadsdelen. Een brede straat, als de Nieuwe Zijds Voorburgwal, van steen en asfalt wordt heel heet en houdt de hitte veel te lang vast.

De herinrichting Nieuwe Zijds Voorburgwal biedt juist een gelegenheid de verstening van de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord te verminderen door aanplant van extra bomen.

3. Het ontbreken van het advies van de Commissie Beschermwaardige Houtopstanden.

De meeste bomen op de Nieuwe Zijds Voorburgwal zijn in de jaren 1980/1985 geplant, een paar bomen zijn van plantjaar 1960 en 1970. Daar zitten zogenaamde “parels” tussen, volgens de boomdeskundigen van de gemeente.

Iepen kunnen in Amsterdam meer dan 100 jaar oud worden. Aan deze bomen werd een nog resterende levensduur van 10 jaar gegeven, terwijl zij praktisch nog meer dan 40 jaar hadden kunnen blijven staan en dus meer dan 40 jaar konden bijdragen aan een positief leefklimaat van de binnenstad.

Het verplanten van 10 bomen is schone schijn voor de leefbaarheid, want daarmee zijn de bomen ook weg van de Nieuwe Zijds Voorburgwal. De verplantbare bomen zouden toch voor de herinrichting gebruikt kunnen worden of althans in de buurt van de NZ Voorburgwal een plaats kunnen krijgen.

4. Het ontbreken van een plan voor herplant als compensatie van de gekapte en verplaatste bomen volgens de gemeentelijke Bomenverordening met in achtname van het formaat van de bomen of beleidsnotitie Compensatie en Herplant.

Alleen al de jaren achterstand van herplant is een reden om zuinig te zijn op de bestaande bomen en om de bomen te laten staan vanwege schaduwwerking voor de bewoners, de opname van CO2, waterberging en tegengaan van hittestress, zeker zolang er onvoldoende vervanging van bomen op voorraad is bij kwekers.

Het grotere aantal (63) te planten bomen met omvang ca 25-30 cm is geen gelijkwaardige vervanging van het aantal te kappen bomen met grote kruinen en stammen van ca. 125 -165 cm omvang. Volwaardige vervanging is onmogelijk door de hoge leeftijd van de reeds gekapte bomen.

De 63 jonge bomen hebben ruim 30 jaar nodig hebben om tot volledige wasdom te komen en geplaatst langs de trambaan zullen zij volgens het advies van de Centrale Verkeers Commissie (CVC) regelmatig gesnoeid moeten worden en dus nooit de omvang bereiken van de reeds gekapte bomen.

Volgens de compensatieregeling zouden ons inziens ca. 170 jonge bomen geplant per direct dienen te worden. Echter aanplanting vindt pas plaats op zijn vroegst over 2 jaar. Met de aanplant van 52 bomen

op de stoep langs de panden is het beschermde stadsgezicht hersteld (zie hierboven sub 1). Voor het overige is een storting van een bedrag per boom (ca. 60 bomen) in het Bomenfonds vereist. Openbaarmaking van de gelden van het fonds is een plicht voor de Gemeente.

5. Gebrek aan volwaardige (bewoners)participatie: De regels van bewonersparticipatie zijn niet tot onvoldoende nageleefd. Met de bewoners is onvoldoende overleg geweest. Dit kwam mede door de bijzondere omstandigheden van de afgelopen twee jaar ten gevolge van de Corona pandemie. Dit neemt echter niet de verantwoordelijkheid van de gemeente weg om het nodige overleg met de bewoners te voeren, zeker als het gaat om een project met een belangrijk en langdurig effect op de buurt. Wij doelen op het ontbreken van de tekeningen van de huidige situatie en de situatie van de herinrichting na voltooiing bij de informatieavonden, een standaard eis bij elke aanvraag van een omgevingsvergunning. De bij de informatieavonden geleverde afbeelding van de Nieuwe Zijds Voorburgwal Noord schetst de mogelijke situatie over circa 30 jaar. De informatieavonden gaven geen ruimte voor discussie of aanpassing van de plannen. Dat ontmoedigde de bewoners tot deelname, met als gevolg een lage opkomst.

Kortom, wij stellen de gemeente in gebreke voor de handhavingsregels op de volgende punten:

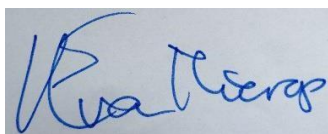
1. **Aantasting van het Beschermd Stadsgezicht, historische opbouw van de Nieuwe Zijds Voorburgwal en bufferzone Wereld Erfgoed (UNESCO World Heritage);**
2. **Handelen in strijd met het Klimaatadaptatie Akkoord;**
3. **Het ontbreken van het advies van de Commissie Beschermwaardige Houtopstanden;**
4. **Het ontbreken van een plan voor de aanplant van gelijkwaardige bomen volgens de Bomenverordening of een groter aantal bomen volgende de compensatie regeling.**
5. **Regels van volwaardige (bewoners)participatie;**

Wij eisen:

1. Reconstructie van het beschermde Stadsgezicht van de NZ Voorburgwal door herplant van minimaal 52 bomen op de stoep aan beiden kanten langs de panden.
2. Storting van een bedrag per boom van de ca. 60 bomen volgens de compensatieregels, die niet te plaatsen zijn, in het Bomenfonds en openbaar making van de gelden van het fonds.

Uw antwoord met intentieverklaring tot uitwerking van de voornoemde punten zien wij graag binnen 14 dagen tegemoet.

Met vriendelijke groeten,
namens het bestuur van het Comité Westelijke Grachtengordel e.o.

H.E. van Nierop, voorzitter

Petar ter Bergh, lid

Bijlage:

- Zienswijze dd 19 oktober 2021